

SÚKROMNÉ CENTRUM PORADENSTVA A PREVENIE
Janka Kráľa 1, 955 01 T o p o ľ č a n y

**Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti,
jej výsledkoch a podmienkach školského zariadenia**

za školský rok 2022/2023

TOPOĽČANY, 30.10.2023

OBSAH SPRÁVY O VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

1	ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE O ŠKOLSKOM ZARIADENÍ	3
2	ÚDAJE O POČTE DETÍ A ŽIAKOV A INTERVENCIÁCH V ŠKOLSKOM ZARIADENÍ	3
3	CIEĽ ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA NA PRÍSLUŠNÝ ŠK. ROK A VYHODNOTENIE JEHO PLNENIA	4
4	ÚDAJE O AKTIVITÁCH, VÝSLEDKOCH A EFEKTIVITE ODBORNEJ PRÁCE	6
5	ZAPOŽIČIAVANIE ŠPECIÁLNYCH A KOMPENZAČNÝCH POMÔCOK KLIENTOM	20
6	METODICKÉ USMERŇOVANIE A ZHODNOTENIE SPOLUPRÁCE SO ŠKOLAMI	21
7	ÚDAJE O POČTE ZAMESTNANCOV A PLNENÍ KVALIFIKAČNÉHO PREDPOKLADU ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA	24
8	ÚDAJE O ĎALŠOM VZDELÁVANÍ ZAMESTNANCOV ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA	24
9	ZABEZPEČOVANIE VZDELÁVANIA PRACOVNÍKOM ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ. ODBORNO-METODICKÁ ČINNOSŤ.	26
10	ÚDAJE O PRIESTOROVÝCH A MATERIÁLNYCH PODMIENKACH	26
11	ÚDAJE O FINANČNOM A HMOTNOM ZABEZPEČENÍ ČINNOSTI ZARIADENIA	27
12	PROJEKTY	28
13	SPOLUPRÁCA S INÝMI INŠTITÚCIAMI PRI ZABEZPEČOVANÍ PORADENSKÝCH SLUŽIEB	28
14	SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA	29

1 Základné identifikačné údaje o školskom zariadení

Názov školského zariadenia:

Súkromné centrum poradenstva a prevencie v Topolčanoch

Adresa: **Janka Kráľa 1 , 955 01 Topolčany**

Telefónne čísla: **038 5327021, 0904 280 846, 0911 177 100**

Elektronická adresa : dictopolcany@gmail.com

web. adresa : www.dictopolcany.sk

Zriaďovateľ SCPP : PhDr. Jana Merašická

Poverená riadením SCPP : Mgr. Marta Peterová

2 Údaje o počte detí a žiakov v školskom zariadení

Počet aktívnych klientov za školský rok 2022/23: 1 494

Z toho počet klientov do 15 rokov :..... : 1 272

Počet detí v ranej starostlivosti do 4 rokov..... : 192

Z toho:	Počet
Deti predškolského veku	872
Žiaci základných škôl	322
Žiaci stredných škôl	167
Žiaci špeciálnych a praktických škôl	106
Iní klienti	27

3 Ciel' školského zariadenia na príslušný školský rok a vyhodnotenie jeho plnenia

Súkromné centrum poradenstva a prevencie (SCPP) v Topoľčanoch, ako školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, svojou činnosťou sledovalo plnenie cieľov a úloh vyplývajúcich z jeho poslania daného postavením v legislatívnom prostredí (§§ 130, 133 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a vykonávacích predpisov) v kontexte so súvisiacou platnou legislatívou a cieľov činností, vyplývajúcich zo Štatútu SCPP Topoľčany a Plánu práce na šk. rok 2022/23. Od 1. januára 2023 vykonávalo činnosti podpornej úrovne 3. a 4. stupňa, v zmysle § 131 zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Ciele SCPP :

Vo všeobecnosti : Podpora a poskytovanie pomoci všetkým deťom/žiakom/študentom, ktorí potrebujú osobitnú starostlivosť a pozornosť so zameraním na výchovno - vzdelávacie alebo emocionálne ťažkosti. Tento proces zahŕňa rôzne poradenské služby, pomoc a podporu, ktoré pomáhajú deťom/žiakom/študentom so ŠVVP získať prístup k rovnakým príležitostiam ako majú ich rovesníci. Cieľom SCPP je zabezpečiť taký stav vzdelávania a podpory pre deti/žiakov/študentov so ŠVVP, aby sa mohli cítiť v školskom prostredí bezpečne a podporovať ich pri dosahovaní ich akademických cieľov.

Špecificky: poskytnúť psychologickú, špeciálno-pedagogickú, logopedickú a liečebno-pedagogickú starostlivosť na základe komplexnej diagnostiky a prostredníctvom odborných programov, inovačných metód a foriem práce a podporných prostriedkov odbornými zamestnancami CPP. Zabezpečením podporných opatrení vieme plnohodnotne zapojiť deti/žiakov/študentov do výchovy a vzdelávania a systematicky rozvíjať ich individuálne vedomosti, zručnosti a schopnosti.

a) **Víziou SCPP smerom ku deťom/žiakom/študentom, ich zákonným zástupcom a pedagogickým/odborným zamestnancom škôl a ŠZ** bolo/je :

- **Vytvárať pre klientov so ŠVVP veľmi prirodzené, neinštitucionálne prostredie, ktoré navodzuje rodinnú atmosféru.** Takáto klíma a kultúra pracoviska SCPP efektívne podporuje budovanie vzťahu dôvery medzi

odbornými zamestnancami a dieťaťom, pomáha dieťaťu podať optimálny výkon a prispieva k zefektívneniu terapeutického a reedukačného procesu.

- **Ponúkať klientom regiónu úzko špecializované odborné služby**
pre detí s narušenou komunikačnou schopnosťou, zrakovým postihnutím, pre deti s pervazívnymi vývinovými poruchami, pre deti v období raného veku - rané poradenstvo, (je to odborná služba pre deti vo veku od 0 do 5 rokov a ich rodičov, ktorí potrebujú odbornú starostlivosť v súvislosti s vývinom dieťaťa, zdravotným postihnutím alebo znevýhodnením. Cieľom raného poradenstva je podporiť optimálny vývin dieťaťa, stimulovať jeho potenciál a eliminovať sekundárne dôsledky zdravotného stavu prostredníctvom individuálnej alebo skupinovej intervencie, ktorá zahŕňa stimuláciu, reedukáciu, terapiu alebo rehabilitáciu. Medzi špecializované odborné služby, ktoré sme zabezpečovali, patrí o.i. aj neuropsychologická rehabilitácia (NF) a Emocionálno-transformačná terapia (ETT).
- **Odborná pomoc školským podporným tímom, pedagogickým a odborným zamestnancom materských, základných i stredných škôl regiónu** pri inklúzii a zavádzaní jej nových princípov; predovšetkým formou skupinových stretnutí – seminárov, webinárov, prednášok a školení (viď nižšie v časti Metodické usmerňovanie)
- **Flexibilné prispôsobovanie metód a foriem práce záujmu dieťaťa a jeho zákonného zástupcu** (v prípade časovej tiesne zákonného zástupcu, počet terapií nad rámec štandardnej frekvencie, práca nad rámec pracovnej doby, dištančné formy práce po pracovnej dobe, resp. cez víkend, prázdniny a pod.).

b) **Víziou zriaďovateľa smerom ku svojim odborným zamestnancom** bolo/je:

- V pracovnom kolektíve aktívne aplikovať tzv. „Na Človeka orientovaný prístup“ (podľa systému C. Rogersa), ktorý vytvára v pracovnom kolektíve atmosféru dôvery, vzájomnej podpory, tímového ducha a empatickú kooperáciu.
- Tento prístup umožňuje odborným zamestnancom podieľať sa aktívne na vízii centra a čiastočne aj na jeho riadení. Táto pracovná klíma je veľkou

výhodou aj pre samotné dieťa, ktoré tak v atmosfére vzájomnosti a veľmi úzkej kooperácie odborníkov rýchlejšie nájde efektívnu pomoc i vďaka tímovému charakteru odbornej práce pri určovaní najúčinnnejšej stratégie pomoci.

Cieľom činnosti a všetkých aktivít SCPP Topoľčany pre školský rok 2022/23 bolo minimalizovať dopad zdravotného postihnutia a špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov na ich fungovanie v školskom a sociálnom prostredí, pomoc pedagógom týchto žiakov v procese ich inklúzie. Pozitívnu podporou a nastavovaním osobných cieľov detí/žiakov/študentov sme sa snažili v čo najvyššej možnej miere optimalizovať ich vývin, stimulovať ich potenciál a eliminovať sekundárne dôsledky ich postihnutia alebo znevýhodnenia a tým dosiahnuť ich úspešné začlenenie sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a následne aj do života a spoločnosti s vytváraním kladného postoja k sebe samému (sebaocenenie a seba prijatie).

4 Údaje o odborných intervenciách, výsledkoch a efektívite odbornej práce

4.1. Odborná činnosť v oblasti diagnostiky

V oblasti psychologickkej diagnostiky sme sa zameriavali na:

- Školská spôsobilosť - zdravotne znevýhodnené deti, emocionálne nezrelé deti, deti zo sociálne znevýhodneného prostredia
- Školská spôsobilosť pre deti so zníženým intelektom – možnosti zaškolenia
- Terénna diagnostika - Školská spôsobilosť podľa požiadaviek MŠ v regióne
- Individuálna diagnostika nadaných detí – vzdelávanie v špeciálnej triede pre intelektovo nadané deti.
- Kognitívne schopnosti v rámci komplexnej diagnostiky iných porúch (VPU, ADHD, ADD, PAS, rizikový vývin, MP ...)

- Vývinové poruchy aktivity a pozornosti (ADHD, ADD)
- Čiastkové deficity psychických funkcií: funkcie pozornosti a pamäti, jazykové schopnosti , zrakové rozlišovanie, motorické schopnosti, lateralita...,
- Osobnosť dieťaťa so ŠVVP, jeho emocionalitu, stratégie kompenzačného správania
- Matematické schopnosti
- Pervazívne vývinové poruchy
- Interakciu dieťa – matka, ranné poradenstvo
- Iné

Psychologická diagnostika v našom SCPP je založená na najnovších vedeckých princípoch, je analytická, mapujúca stav a úroveň jednotlivých kognitívnych funkcií, ako aj všeobecných rozumových schopností a komplexne osobnosti dieťaťa a prežívanie jeho emócií. Popri týchto aspektoch je neodmysliteľnou súčasťou formulovania diagnostických záverov skúsených diagnostikov aj kvalitatívna analýza získaných dát, pretože každé dieťa je jedinečnou bytosťou. Stanovenie diagnózy vedie k následnej špecifikácii výchovno-vzdelávacích potrieb, k mapovaniu silných a slabých stránok dieťaťa a je rozhodujúce pre určenie ďalších stratégií v oblasti pomoci a rozvoja dieťaťa.

- V našom centre zabezpečujeme komplexnú aj diferenciálnu psychologickú diagnostiku.
- V procese diagnostiky využívame široké spektrum najnovších štandardizovaných psychodiagnostických metód
- Disponujeme špeciálnymi psychodiagnostickými metodikami pre klientov so zrakovým, rečovým a sluchovým postihnutím.
- Disponujeme kvalitnou vývinovou diagnostikou pre deti raného a predškolského veku (Beylovej škála , IDP a iné)
- Pri spracovávaní nálezov zo psychologických vyšetrení sa riadime MKCH – 10 ; DSM – 5, ako aj „Diagnostickým minimom k MKCH 10 pre potreby poradenskej praxe Poradenských zariadení v rezorte školstva; aktuálnymi odporúčaniami VÚDPaP, metodickým materiálom PhDr. Dočkal 2016 (pásma intelektu a informácie o metodikách) a ďalšími metodickými pokynmi a odporúčaniami Slovenskej komory psychológov.

Špeciálnopedagogická diagnostika:

Zmyslom stanovenia špeciálno-pedagogickej diagnózy je určenie výchovno-vzdelávacej prognózy a vytvorenie individuálneho programu edukácie / reedukácie buď priamo v našom centre, v rodinnom prostredí alebo v školskom vyučovacom procese s využitím špeciálnych metód, foriem a pomôcok. U starších žiakov sa diagnostika/rediagnostika zameriava na aktuálne schopnosti jednotlivca s ohľadom na jeho ďalšie štúdium a profesijnú orientáciu.

Špeciálnopedagogická diagnostika a rediagnostika žiakov s mentálnym postihnutím bola vykonávaná na žiadosť SŠMŠ, ŠZŠ, Praktických škôl a špeciálnych stredných odborných škôl, ako aj na žiadosť zákonných zástupcov detí pri podozrení na psychomotorické zaostávanie.

Špeciálnopedagogická diagnostika klientov s telesným postihnutím: špeciálnopedagogická diagnostika bola realizovaná z dôvodu poskytnutia špeciálnopedagogickej podpory deťom/žiakom/študentom s telesným postihnutím a vytvorenie špeciálnopedagogických, edukačných a bezbariérových podmienok v školách, kde sa žiaci vzdelávali.

Špeciálnopedagogická diagnostika klientov s viacnásobným postihnutím: je súčasťou komplexnej diagnostiky detí a žiakov s viacnásobným postihnutím, ktorú realizujeme na základe spolupráce viacerých odborníkov v našom centre (psychológ, špeciálny pedagóg, logopéd) a v oblasti zdravotníctva (odborní lekári u ktorých sú deti v starostlivosti). Títo žiaci vo vzdelávaní vyžadujú aj komplexnú pomoc a podporu na špeciálnych školách alebo na základných školách v intenzívnej spolupráci CPP, odborného tímu školy a rodiny dieťaťa.

Rediagnostické vyšetrenia: slúžili na pružné posúdenie efektivity výchovno-vzdelávacieho procesu s nastavenými podpornými opatreniami žiakov/študentov so ŠVVP a ich prehodnocovanie. Základné, stredné, špeciálne školy a materské školy, s ktorými spolupracujeme, v prípade potreby úpravy podporných opatrení žiadali o rediagnostické vyšetrenie.

Logopedický skrínig a logopedická diagnostika:

Logopedická diagnostika bola v šk. roku 2022/23 realizovaná u detí predškolského a mladšieho školského veku. Cieľom logopedickej diagnostiky je

podrobné zhodnotenie vývinu reči a jazykových schopností dieťaťa. Pri vyšetrení sa zameriavame na zhodnotenie porozumenia reči (inštrukcie rôznej zložitosti a dĺžky), aktívnej a pasívnej slovnej zásoby dieťaťa, zvukovej podoby reči a jazyka, používanie gramatiky (predložiek, zhody rodu a pádu podstatných mien, používanie minulého a budúceho času a pod.), naratívnych schopností, verbálno-akustickej pamäte, pragmatiky (schopnosť použiť jazyk) a pod. V spolupráci so psychológmi môžeme upresniť príčiny ťažkostí dieťaťa v týchto oblastiach a poskytnúť účinnú nápravu. Ďalej posudzujeme výslovnosť dieťaťa – používanie správnej artikulácie jednotlivých hlások. Okrem miery artikuláčnych ťažkostí hodnotíme aj schopnosť dieťaťa počuť odlišnosti medzi hláskami (fonematickú diferenciáciu), artikuláciu obratnosť ako aj kvalitu oromotorických schopností. Diferencionálna logopedická diagnostika vyžaduje multidisciplinárny prístup - úzku spoluprácu so psychológom, špeciálnym pedagógom, učiteľom a rodinou dieťaťa. Výhodou nášho zariadenia je, že odborní pracovníci participujúci na diagnostike sú združení na jednom pracovisku a môžu tak efektívne spolupracovať.

Za veľmi významné a efektívne považujeme včasné diagnostické podchytenie rečových porúch na základe skríningu (opäť sa podarilo zachytiť vysoký počet detí s rôznymi poruchami reči), kde si rodičia následne mohli zabezpečiť individuálnu logopedickú starostlivosť.

Terénnu logopedickú starostlivosť: sme poskytovali v MŠ Janka Kráľa v Topoľčanoch. Deti z MŠ dostávali komplexnú logopedickú starostlivosť: vstupná a priebežná logopedická diagnostika, intenzívna logopedická starostlivosť 1x týždenne, tvorba portfólií s cvičeniami pre domáce prostredie, logopedické poradenstvo rodičom ako aj logopedické poradenstvo učiteľkám v MŠ. Spolupráca bola rozvinutá na veľmi dobrej úrovni, rodičia detí úzko spolupracovali, deti dosahovali dobré výsledky a úspešne napredovali. V regióne je výrazný dopyt na terénnu logopedickú starostlivosť v MŠ, no z kapacitných dôvodov (SCPP disponuje len jedným logopédom) túto formu logopedickej starostlivosti nedokážeme zabezpečiť.

Multidisciplinárny tím:

Na diagnostickom procese i záveroch kooperuje už existujúci multidisciplinárny tím - špeciálni pedagógovia v spolupráci so psychológmi a logopédmi, podľa potrieb aj so širším medzi-rezortným tímom – napr. s neurológmi, pedopsychiatrami a pediatriami. Spoločne tak

formulujú diagnostické závery, prognózu a následne intervenčné procesy a prípadné odporúčenie na použitie špeciálnych a kompenzačných pomôcok.

Odborné správy z diagnostiky boli vypracované podľa najnovších diagnostických kritérií s cieľom určiť silné a slabé stránky dieťaťa/žiaka/študenta a s čo najpresnejším nastavením konkrétnych špeciálno-pedagogických a psychologických opatrení pre výchovno-vzdelávací proces a individuálny rozvoj osobnosti.

4.1.1. Štandardy a legislatívny rámec vykonávania odborných činností v SČPP

V šk. roku 2022/23 implementujeme do praxe štandardy odborných činností:
https://vudpap.sk/hlavne-cinnosti/standardy-odbornych-cinnosti/?wtd_column_filter%5B2%5D=obsahov%C3%A9%20%C5%A1tandardy|v%C3%BDkonov%C3%A9%20%C5%A1tandardy

Činnosti vykonávané v zmysle zákona č. 414/2021 Z.z. ZÁKON z 20. októbra 2021, ktorým a mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

Psychológ v ZPP / Legislatívny rámec - rozsah odbornej činnosti:

- a) poskytuje psychologickú diagnostiku detí a žiakov,
- b) poskytuje psychologické poradenstvo, prevenciu, terapiu, krízovú intervenciu a odbornú pomoc deťom a žiakom v rámci psychologickú intervencie,
- c) poskytuje psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom škôl a školských zariadení,
- d) poskytuje podľa potreby činnosti uvedené v písmenách a) až c) v rodine, škole alebo v školskom zariadení okrem zariadenia poradenstva a prevencie podľa individuálnych potrieb detí a žiakov,
- e) podporuje spoluprácu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi, fyzickými osobami a právnickými osobami.

Špeciálny pedagóg v ZPP / Legislatívny rámec - rozsah odbornej činnosti:

- a) poskytuje špeciálno-pedagogickú diagnostiku detí a žiakov,
- b) poskytuje špeciálno-pedagogické poradenstvo, prevenciu, terapiu a odbornú pomoc deťom a žiakom v rámci špeciálno-pedagogickej intervencie,
- c) poskytuje špeciálno-pedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom,
- d) poskytuje podľa potreby činnosti uvedené v písmenách a) až c) v rodine, škole alebo v školskom zariadení okrem zariadenia poradenstva a prevencie podľa individuálnych potrieb detí a žiakov,
- e) podporuje spoluprácu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi, fyzickými osobami a právnickými osobami."

Logopéd v ZPP / Legislatívny rámec - rozsah odbornej činnosti:

- a) poskytuje logopedickú diagnostiku detí a žiakov,
- b) poskytuje logopedické poradenstvo, prevenciu, terapiu a odbornú pomoc deťom a žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou v rámci logopedickej intervencie,
- c) poskytuje logopedické poradenstvo, odbornú pomoc a konzultácie zákonným zástupcom, metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom,
- d) poskytuje podľa potreby činnosti uvedené v písmenách a) až c) v rodine, škole alebo v školskom zariadení okrem zariadenia poradenstva a prevencie podľa individuálnych potrieb detí a žiakov,
- e) podporuje spoluprácu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi, fyzickými osobami a právnickými osobami.

4.2 Plnenie úloh v oblasti prevencie

V šk. roku 2022/23 sme v materských školách nášho regiónu realizovali skriningové vyšetrenia rečového vývinu dieťaťa, porozumenia reči, artikulácie, stavu fonematicko-fonologických procesov a jazykovo – kognitívnych deficitov. Skrining realizujeme v materských školách na žiadosť zákonných zástupcov dieťaťa. Zo skriningu je vypracovaná odborná správa s odporúčaniami pre rodičov i pedagógov.

4.3 Plnenie a analýza dosiahnutých výsledkov z oblasti odborných intervencií

Pod pojmom odborné intervencie máme na tomto mieste na mysli predovšetkým **terapeutickú, korekčnú a reedukačnú prácu, tzv. rehabilitáciu** – vid' výkaz 5-01.

Uvedené odborné intervencie boli aj v školskom roku 2022/23 založené na základných princípoch a východiskách :

- komplexná diagnostika a zhodnotenia silných a slabých stránok dieťaťa
- odborná práca (psychologická, špeciálnopedagogická, logopedická – podľa dg. potrieb) s klientom so zdravotným znevýhodnením a jeho rodinou, podľa vopred stanoveného plánu odborných intervencií, ktorý je systematický, cielený a zároveň flexibilný k meniacim sa potrebám klienta
- aktívne a kontinuálne využívanie spätnej väzby od zákonných zástupcov dieťaťa, školy alebo ďalších výchovných prostredí dieťaťa

Psychologické intervencie /rehabilitácia v zmysle 5-01

Psychologické intervencie sú v našom SCPP aplikované na základe indikácií zo zrealizovaných diagnostík a odporúčaní vyšetrujúceho. Metodicky a obsahovo - v závislosti od špecializácie psychológa a absolvovaného vzdelávania v oblasti vedeckých, resp. certifikovaných terapeutických a psychoterapeutických metód. Využívame najmä KCT, prvky KBT, ETT, Terapiu hrou, interaktívne programy HYPO, KUPOZ, KUPREV, KUMOT. Využívame eklektický a integrovaný terapeutický prístup, Feuersteinovu metódu inštrumentálneho obohacovania a mnohé ďalšie certifikované terapeutické postupy a metódy; najnovšie aj z oblasti rodinnej terapie a na základe mnohých absolvovaných vzdelávacích aktivít v Inštitúte rodinnej terapie MT. Naďalej pokračovala spolupráca s autistickou triedou MŠ Gogoľova, psychológ nášho centra absolvoval každý mesiac 1 stretnutie v teréne. Odborné vzťahy sú veľmi dobre nadviazané, spolupráca výborná.

Úspešne sme nadviazali spoluprácu so ZŠ Tribečská, ktorá nás oslovila s požiadavkou vyšetrenia nadaných detí.

Nastavená je intenzívna spolupráca so školami, materskými školami, tento školský rok najmä so školami ZŠ Škultétyho (Štrbová), ZŠ Gogoľova (Ducká), Tribečská (Vrbinčíková), ZŠ sv. Don Bosca (Laciková), ZŠ Výčapy-Opatovce (Kunová). Pravidelne poskytujeme poradenstvo rodinám detí so zdravotným znevýhodnením, pomáhame rodičov s riešením problémov

súvisiacich so vzdelávaním a výchovou, usmerňujeme rodičov v priebehu terapií, ako postupovať v domácej práci.

Poskytovali sme Neuropsychickú rehabilitáciu/ Neurofeedback terapiu ako nadštandardnú službu, ktorá bola využívaná ako podporná terapia pri riešení rôznych foriem neuronálnej interhemisferickej dysregulácie nielen pri hyperkinetických poruchách a poruchách pozornosti, ale i v prípade vývinových porúch učenia. Túto formu podpornej terapie sme aplikovali v tesnej spolupráci s neurológmi, po ich odporúčení. V našom centre máme k dispozícii 3 druhy neurofeedback zariadení (BIOEXPLORER, Pražský EEG - Neurofeedback a HRW). Vo väčšine prípadov sme zaznamenali signifikantné zlepšenie klinického stavu, najmä elimináciu impulzivnosti, posilnenie stability a distribúcie pozornosti.

Procesné postupy psychologických intervencií zodpovedajú rámcom nastaveným v procesných štandardoch pre psychologickú terapiu, viď:

<https://vudpap.sk/x/projekty/standarty/procesne-standardy-odbornych-a-odborno-metodickych-cinnosti/>

Charakter ťažkostí našich klientov: štatisticky sme v škol. r. 2022/2023 zaznamenávali najvyššiu potrebu riešiť nasledovné okruhy ťažkostí:

- elimináciu rušivej symptomatiky hyperaktivity a porúch pozornosti u klientov so ZZ
- kognitívnu stimuláciu pre klientov s nízkym intelektom/mentálnou retardáciou a celkovo oneskoreným alebo narušeným psychomotorickým vývinom
- kognitívnu a sociálno-emocionálnu stimuláciu deťom v predškolskom období
- rozvíjanie školskej pripravenosti u detí s ŠVVP/ZP
- neuropsychologickú stimuláciu (neurofeedback a biofeedback terapia)
- senzomotorickú stimuláciu najmä v ranom veku
- špecifické a paricálne terapie zamerané na stimuláciu, reedukáciu a korekciu jemnej, hrubej motoriky, vizuomotoriky a grafomotoriky
- rozvíjanie fonematického uvedomovania podľa El'konina
- riešenie adaptačných ťažkostí detí so ZZ v materských školách

- korekciu ťažších porúch správania u klientov so ZZ, najmä u klientov s PAS (detský autizmus, Aspergerov syndróm), vrátane ťažkých fóbií a ťažkých afektívnych záchvatov
- metodickú pomoc pre autistickú triedu MŠ na ZŠ Gogoľova
- spoluprácu, metodickú pomoc a podporu pre MŠ v regióne, pri vzdelávaní detí z okruhu porúch autistického spektra – IVP, poradenstvo, zaškoľovanie detí, konzultácie s rodičmi a poradenstvo
- diagnostiku nadaných detí.
- pomoc pri ťažkostiach s príjmom potravy
- psychologickú pomoc a podporu v oblasti psychických porúch (depresívne stavy, emočné poruchy, poruchy príjmu potravy ...)
- terénnu prácu v MŠ pri realizovaní preventívnych aktivít
- riešenie výchovných problémov v správaní žiakov v prostredí ZŠ (spolupráca so školami, práca v teréne)
- poradenstvo v oblasti vzdelávania žiakov chorých a zdravotne oslabených
- realizácia rozvojových programov zameraných na rozvoj emocionálnej inteligencie a sociálnych zručností v prostredí tried ZŠ
- rozvojový program na oblasť emocionálnej inteligencie, vzájomnej podpory a spolupráce, tolerancie, znášateľnosti
- preventívne aktivity v prostredí SŠ

Vďaka systematickej terapeutickej práci psychológov SCPP sme zaznamenali výrazné zmiernenie rušivých symptómov, predovšetkým impulzivnosti, posilnenie pozornosťných funkcií (najmä rozsahu, obsahu a distribúcie pozornosti).

Rodič/ZZ je aktívnou súčasťou procesu terapie, pričom k rýchlemu zlepšeniu klinického stavu dieťaťa došlo v mnohých prípadoch predovšetkým vďaka dobrej participácii a kooperácii pri nastavení nového domáceho režimu dieťaťa, po dôslednom dodržiavaní stanovených pravidiel, po zácviaku rodiča pre jednotlivé komunikačné stratégie, po stretnutiach a poradenstvách zameraných na edukáciu rodiča/ZZ, ako dávať dieťaťu spätnú väzbu, ako efektívne komunikovať, ako znižovať odpor dieťaťa, ako reagovať v emočne vypätých situáciách atď. .

Logopedické intervencie

O individuálne logopedické intervencie je v našom regióne mimoriadne veľký záujem. Nedostatok logopédov spôsobuje výraznejší tlak na logopedickú starostlivosť aj na naše SCPP. Rodičia /ZZ majú zníženú dostupnosť logopedickej starostlivosti a na zaradenie do starostlivosti čakajú 6 - 12 mesiacov. Naše SCPP sa snažilo poskytovať pomoc a logopedické poradenstvo v čo najširšej miere. Terapeutické a korekčné stretnutia s dieťaťom v našom SCPP majú charakter riadenej hry a cieľovej terapie. Využívame techniky a stratégie podporujúce reč nielen ako motorický akt (správna tvorba hlások a slov), ale aj jazykovú zložku reči (slovná zásoba, správna tvorba a stavba viet, rozprávanie súvislých textov, tzv. naratív). V terapii dieťaťa je zahrnuté aj logopedické poradenstvo pre rodiča. V modernej logopédii sa uplatňuje *system symetrického poradenstva* – rodič je logopédom vedený k systematickej intenzívnej starostlivosti o dieťa v domácom, prirodzenom prostredí. Poskytovali sme individuálne konzultácie pre rodičov, telefonické konzultácie v prípade pracovného vyťaženia rodiča, gmailova komunikácia s rodičom, zasielanie učebných materiálov, prepojenie s logopedickou poradňou online. Logopéd centra vyrábala logopedické cvičenia priamo podľa individuálnej potreby dieťaťa/klienta.

Logopedické intervencie boli aj v škol. roku 2022/2023 veľmi žiadanou a rozsiahlou oblasťou terapeutickú a korekčnú prácu SCPP s najsilnejším podielom terénnej starostlivosti a veľmi širokým záberom uspokojenia logopedickej starostlivosti v našom regióne. Záujem o logopédiu bol veľký, žiaľ z dôvodu našej dlhodobo naplnenej kapacity nebolo možné vziať do starostlivosti všetkých záujemcov. Na výsledky u ambulantných logopedických klientov boli veľmi pozitívne hodnotenia od rodičov. Viacerí rodičia vyzdvihovali v dotazníkoch napr. odbornosť, trpezlivosť, ochotu pomôcť a profesionálny ako aj priateľský prístup. Pozitívna klíma sa vytvorila aj v MŠ Janka Kráľa. Dochádzka klientov bola pravidelná. Termín bol zrušený iba naozaj v nevyhnutných prípadoch. Úspešne sa nám podarilo zaškoliť aj deti s VJP (Vývinovou jazykovou poruchou) do 1. ročníkov a vzhľadom na ich aktuálnu komplexnú diagnostiku nastaviť v ich vzdelávaní potrebné podporné opatrenia. Pri logopedickej intervenčnej starostlivosti sme využívali všetky dostupné moderné IKT technológie – v CPP máme k dispozícii iPady, tablety a interaktívnu tabuľu so špeciálnymi programami pre deti s NKS.

V rámci edukácie rodičov v logopedickej starostlivosti a metodického usmerňovania v MŠ poskytujeme naše SCPP metodické brožúry, ktoré vytvorili naši odborní zamestnanci:

- ✓ DYCHOVÉ, FONAČNÉ A ARTIKULAČNÉ CVIČENIA V MATERSKEJ ŠKOLE
- ✓ HRY A AKTIVITY NA ROZVOJ REČI I
- ✓ HRY A AKTIVITY NA ROZVOJ REČI II
- ✓ DESAŤ MOŽNOSTÍ NA ROZVÍJANIE DETSKEJ REČI
- ✓ VÝVINOVÁ JAZYKOVÁ PORUCHA
- ✓ NARUŠENIE ZVUKOVEJ ROVINY REČI

V rámci podpory predškolského vzdelávania logopédi nášho SCPP zrealizovali pre učiteľky materských škôl k Jazykovej výchove (edukačná aktivita Jazyk a komunikácia) odborné semináre na tému Rozvíjanie reči a jazykových schopností u detí v predškolskom veku.

Špeciálnopedagogické intervencie

Na úseku špeciálnopedagogickej podpory sme pracovali predovšetkým :

- s deťmi/žiakmi so zdravotným znevýhodnením s vývinovými poruchami učenia (ŠVPU), pozornosti (ADHD, ADD)
- s deťmi/žiakmi so zdravotným postihnutím
- systematická špeciálno-pedagogická stimulácia viacnásobne postihnutých detí v Súkromnej špeciálnej škole Topoľčany – komplexné programy na rozvoj a reedukáciu kognitívnych deficitov, jemnej a hrubej motoriky/vizuomotoriky a na zvyšovanie úrovne vedomostí, najmä predškolských vedomostí, zručností a návykov
- špeciálno-pedagogická terapia s deťmi a žiakmi so psychomotorickým zaostávaním , nastavovanie efektívnych stratégií učenia ako pre klienta, tak pre ich pedagógov v škole
- špeciálno-pedagogické intervencie klientom s ťažkým zrakovým postihnutím : stimulácia a rozvíjanie jednotlivých zrakových funkcií
- špeciálno-pedagogické korekcie a stimulácie deťom s binokulárnymi poruchami videnia – ortoptické a pleoptické cvičenia

- špeciálnopedagogické terapie a stimulácie pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou (najmä stimulácia rečového myslenia, porozumenia reči, rozvíjanie a korekcia pragmatickej roviny reči)
- špeciálno-pedagogické stratégie pri budovaní učebných návykov, procesu učenia a zručností so žiakmi špeciálnej základnej školy

Obsahom špeciálno-pedagogických korekcií je najmä nácvik techniky čítania ako i rozvíjanie čítania s porozumením, rozvoj fonemického uvedomovania, rozvíjanie sluchového vnímania, jazykových schopností, rozvíjanie jazykového citu, nácvik aritmetických zručností. V stimulačných programoch sme dosahovali veľmi dobré výsledky, o čom svedčí aj veľký záujem zo strany rodičov o túto pomoc a podporu. V procese podpory na oblasť čítania, písania a matematiku, sa prevažne venujeme deťom/žiakom v regióne, kde na školách nemajú odborných zamestnancov a škola žiakom so ŠVVP túto špeciálnopedagogickú podporu nedokáže zabezpečiť. Do následnej starostlivosti školských špeciálnych pedagógov presúvame deti/žiakov tých škôl, kde je vybudovaný podporný tím alebo majú aspoň jedného odborného zamestnanca (školského špeciálneho pedagóga, školského logopéda alebo školského psychológa). So všetkými rodičmi ZZ detí sme mali dobre rozvinutú spoluprácu a rodičia v domácom prostredí pracovali podľa odborných odporúčaní našich odborníkov. Súbežne sme spolupracovali aj s učiteľmi ZZ detí a v terapii sme pružne reagovali na ich aktuálne potreby. Pre lepšiu súčinnosť s odstraňovaním problémov žiakov so ŠVVP sme pravidelne realizovali metodické stretnutia pre školských špeciálnych pedagógov, kde sme okrem špeciálnopedagogického poradenstva a riešenia aktuálnych ťažkostí pri zavádzaní novej legislatívy, vytvorili kolegom priestor aj na zdieľanie a výmenu skúseností.

Celkovo môžeme konštatovať, že sme v kooperatívnom procese so všetkými zainteresovanými v procese inklúzie detí so ŠVVP, dosahovali veľmi dobré výsledky. Pri intenzívnej spolupráci, včasnej diagnostike, špeciálnopedagogickej podpore a poradenstvu, intenzívnej komunikácii so školami a s odbornou pomocou na školách si všetky tieto deti osvojili predpísané učivo a postúpili do vyššieho ročníka.

Práca, vzhľadom na nové legislatívne zmeny, bola oveľa namáhavejšia, mnohí učitelia a odborní zamestnanci materských a základných škôl vyžadovali širšie metodické usmernenia a podporu. Spoločnými silami postupujeme aj ďalej pri zavádzaní školských reforiem.

V rámci edukácie rodičov a metodického usmerňovania v MŠ a ZŠ v oblasti vzdelávania poskytuje naše SCPP, naši odborní zamestnanci vytvorili metodické brožúrky, ktoré sú k dispozícii v našom SCPP :

- ✓ EFEKTÍVNE UČENIE
- ✓ ROZVÍJANIE MOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ V PREDŠKOLSKOM OBDOBÍ
- ✓ ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ U PREDŠKOLÁKOV
- ✓ AKO PODPOROVAŤ UČENIE BATOLIAT

Vynikajúce výsledky máme zaznamenané z oblasti korekcie binokulárnych funkcií, kde došlo u všetkých detí ku korekcii strabizmu a amblyopie (máme potvrdené aj očnými lekármi, nálezmi) .

Rané poradenstvo a intervencia

Práca s deťmi raného veku (0 – 5 rokov), ktoré majú dg. zdravotné postihnutie alebo identifikované riziko (zaostávanie v oblasti psychomotorického a rečového vývinu); prebiehala priamo v SCPP alebo v teréne, v prostredí rodiny alebo v prostredí MŠ. V SCPP sme pracovali tak s dieťaťom ako aj s rodičom – najčastejšie matkou, ktorá na základe riadenej terapie, získavala nové poznatky a zručnosti, ako s dieťaťom pracovať v domácom prostredí a úspešne rozvíjať jeho vnútorný potenciál. Ak je potrebné usmerniť výchovný proces v rodine alebo v prostredí MŠ, pracujeme pomocou videonahrávok alebo odborný zamestnanec vycestuje do terénu, kde priamo v procese nastaví individuálnu pomoc a podporu pre ZZ dieťa.

V rannom poradenstve vypracovávame každému dieťaťu individuálny program, ktorý sleduje plnenie vývinových úloh a nastavených terapeutických cieľov podľa individuálnych potrieb dieťaťa, buď. štruktúrovanou formou, alebo v jemu prirodzenom procese, počas bežných rutinných aktivít a činností v priebehu dňa.

Deti raného a mladšieho predškolského veku, u ktorých bola aplikovaná vývinová stimulácia vykazujú signifikantné pokroky najmä v oblasti rečového vývinu, vedomostí, motoriky a sebaobsluhy. Obrovskou výhodou klientov SCPP v Topoľčanoch je úzka prepojenosť so špeciálnou materskou školou - SŠMŠ Lipová ul. v Topoľčanoch. Je to jediná špeciálna materská škola v regióne.

Na základe zaznamenaných výsledkov našej odbornej práce konštatujeme, že **terapeutická, korekčná a reedukačná práca v SCPP Topoľčany je efektívna**. Miera efektivity a dĺžka „rehabilitačnej“ starostlivosti závisí od stupňa zdravotného postihnutia/vývinovej poruchy, od závažnosti poškodenia psychickej či fyzickej funkcie či aparátu.

O efektívite a výsledkoch práce odborných zamestnancov SCPP svedčia:

- ✓ zaznamenané výsledky práce v osobných spisoch – PL dieťaťa,
- ✓ výsledky rediagnostických vyšetrení,
- ✓ lekárske nálezy – najmä od očných lekárov po ukončení ortoptickej a pleoptickej starostlivosti,
- ✓ polročné a koncoročné hodnotenia pedagógov žiakov
- ✓ evaluačné hárky/hodnotenia od rodičov a zákonných zástupcov detí, našich klientov
- ✓ pozorovania rodičov/ZZ a pedagógov
- ✓ zlepšenie prospechu žiakov v škole
- ✓ merateľné zlepšenia v EEG parametroch po neuropsychickej rehabilitácii

4.4 Splnenie úloh v oblasti poradenstva

Poradenstvo je v širšom slova zmysle (spoločne s konzultáciami) neoddeliteľnou súčasťou každej intervencie v SCŠPP. Je orientované prevažne smerom k rodičom, zákonným zástupcom, pedagógom dieťaťa/ žiaka, ako aj ku klientom v staršom školskom veku a dospelým.

Poradenstvo pre pedagógov MŠ,ZŠ, SŠ bolo orientované prevažne na umožnenie integrovaného vzdelávania našich individuálne začlenených klientov pri tvorbe a aktualizácii ich výchovno–vzdelávacích programov . Tento druh poradenstva sme realizovali prevažne ambulantnou formou (vzhľadom k pandemickým hygienickým opatreniam na školách) V mnohých prípadoch sme pre zlepšenie prosperovania žiaka v škole vyvíjali úsilie o zjednotenie postupov v školskom vzdelávaní a domácej príprave, ako aj o zjednotenie pedagogických a špeciálno-pedagogických postupov učiteľa a asistenta učiteľa s odporučeniami vydanými našim poradenským zariadením. **Jedná sa o časovo veľmi náročný proces**. S radosťou však konštatujeme, že investovanie času a energie do tohto procesu stojí za to, pretože na jeho konci je prosperujúce dieťa, žiak a spokojný rodič.

Poskytli sme poradenstvo v oblasti profesionálnej orientácie a kariérového vývinu žiakov s ŠVVP a zdravotným znevýhodnením pri ukončovaní ZŠ, SŠ, prehodnocujeme vhodnosť výberu zvoleného študijného odboru

Poskytovali sme poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci štátu voči ZP, aktívne sme v spolupráci s OÚPSVaR Topoľčany, Nitra, riešili pridelovanie kompenzácií našim klientom .

Najfrekventovanejšie oblasti našej poradensko-konzultačnej práce :

- ✓ Prehodnotenie a nastavenie IVVP pre žiakov so ŠVVP, odporúčanie asistenta učiteľa, odporúčania k individuálnemu vzdelávaniu
- ✓ Konzultácia a poradenstvo učiteľom vzdelávajúcich žiakov so ŠVVP na ZŠ a SŠ
- ✓ Konzultácie s pracovníkmi CDR – poradenstvo v oblasti vzdelávania
- ✓ Poradenstvo učiteľom v oblasti integrovaného vzdelávania, spolupráca a konzultácie s učiteľmi ohľadom žiakov so ŠVVP, vypracovanie IVVP integrovaných/začlenených žiakov, vyhodnotenie efektivity vzdelávania a zhodnotenie ŠVVP žiaka, pedagogické hodnotenia.
- ✓ Telefonické konzultácie a poradenstvo.
- ✓ Pracovné stretnutia so školskými špeciálnymi pedagógmi, odovzdávanie odborných skúseností.
- ✓ Poradenstvo rodine dieťaťa so zdravotným postihnutím, systematická spolupráca s rodinou pri terapii dieťaťa.
- ✓ Katamnézy
- ✓ Individuálne poradenstvo podľa individuálnych potrieb klientov a ich rodín

5 Zapožičiavanie špeciálnych a kompenzačných pomôcok

Naše SCPP je veľmi dobre vybavené špeciálnymi, edukačnými a kompenzačnými pomôckami. Odborní zamestnanci vytvárajú rôzne metodické materiály pre rodičov a učiteľov. Tieto pomôcky a metodické materiály zapožičiavame rodinám detí so zdravotným znevýhodnením a deťom so ŠVVP podľa potreby do školského aj domáceho prostredia.

V školskom roku 2022/2023 sme zapožičali:

- Špeciálne pomôcky a prístroje zrakovo postihnutých žiakov: Prenosnú čítaciu lupu COMPACT, špeciálnu školskú lavicu a polohovaciu pracovnú plochu na školskú lavicu.
- Metodické pomôcky a materiály pre žiakov s poruchami učenia ako napr. LOGICO PICOLO/PRIMO na rozvoj špecifických deficitov, šablóny na rozvoj grafomotoriky, PC programy a aplikácie na zábavné precvičovanie učiva, PC diktáty, gramatické cvičenia, DYS COM. Drevené pomôcky (kocky) na rozvoj inverzie/ reverzie a priestorovej predstavivosti, analyticko-syntetického myslenia.
- V oblasti rozvoja matematických funkcií zapožičiavame obľúbenú vizuálnu pomôcku na precvičovanie matematických schopností (desiatková sústava, pozičná hodnota čísel...)...
- Pre deti/žiacov s NKS (narušenou komunikačnou schopnosťou) - MINI LOOK, Kartičkové hry, hry na rozvoj slovnej zásoby, kategorizáciu, tvorenie naratív, obrázkové kocky na skladanie viet a rozvíjanie syntaktickej zložky reči, série hier na tvorbu asociácií, fúkacie hry a hry na dychové cvičenia a iné, podľa odporúčaní logopéda.
- Rané poradenstvo – zapožičiavame senzorické pomôcky na bazálnu stimuláciu, rozvoj vedomostí, logického myslenia a reči, obrázkové knižky, manipulačné hry a rôzne iné pomôcky, podľa odporúčaní psychológa.

6 Metodické usmerňovanie a zhodnotenie spolupráce so školami

Odborní zamestnanci nášho SCPP poskytujú špeciálnopedagogické poradenstvo, metodickú pomoc a usmernenia školám, ktoré nemajú odborných zamestnancov pre zdravotne znevýhodnené deti ako aj školám, ktoré majú školský podporný tím alebo aspoň jedného odborného zamestnanca. Podporu a metodické usmernenie poskytujeme individuálne alebo priamo v priestoroch materskej alebo základnej školy všetkým zainteresovaným vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami (triednym učiteľom, asistentom, výchovným poradcom, školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom, zástupcom a riaditeľom škôl).

Metodické usmerňovanie sa uskutočňuje viacerými formami :

- Metodické usmernenie PZ/OZ formou konzultácie v našom centre alebo individuálne v priestoroch školy (MŠ, ZŠ, ŠZŠ)
- Kazuistické stretnutia OZ a AU v malej skupine v našom centre
- Tematické skupinové stretnutia (Stratégie učenia, Čitateľské stratégie, Čítanie s porozumením).
- Odborné semináre – prezenčné vzdelávanie pedagógov. Uskutočnili sme niekoľko seminárov pre učiteľky materských a základných škôl na témy Rozvíjanie komunikačných schopností, podporné opatrenia, možnosti špeciálnopedagogickej podpory na školách a pod..

Spolupráca so školami:

- Spolupráca so školami bola veľmi dobrá, hlavne od 1.januára 2023, v procese reformných zmien, potrebovali školy intenzívnu poradenskú pomoc z dôvodu zavádzania novej legislatívy a špeciálnopedagogickej podpory v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Komunikovali sme s jednotlivými školami, ich vedením, so školským podporným tímom, pedagogickými a odbornými zamestnancami, s triednymi učiteľmi, s asistentmi žiakov so ŠVVP a výchovnými poradcami škôl (kde absentujú odborní zamestnanci). V jednotlivých školách regiónu, kde máme integrované deti so ŠVVP, máme nastavenú intenzívnu a dobrú spoluprácu. Počas škol. roka 2022/2023 sme realizovali mnohé telefonické a osobné konzultácie s odbornými zamestnancami alebo vedením školy. Dostávali sme spätnú väzbu o úspešnosti/neúspešnosti vzdelávacieho procesu žiaka so ŠVVP a o potrebe aktuálneho nastavenia podporných opatrení. Spätnú väzbu o efektivite napredovania žiakov sme dostávali aj prostredníctvom koncoročných pedagogických hodnotení. Vždy sme intenzívne komunikovali so školami pri zvýšení ťažkostí vo vzdelávaní konkrétneho žiaka so ŠVVP, o príčinách a nastavení efektívnej podpory. V prípade potreby upresnenia príčin na žiadosť rodiča alebo školy, sme realizovali kontrolné diagnostické vyšetrenia.

Materské školy :

V rámci aktívneho vyhľadávania rizikových detí, najmä z hľadiska mentálneho a rečového vývinu v ranom a predškolskom veku sme v školskom roku 2022/23 navštívili 38 materských škôl v regióne.

SŠMŠ v Topolčanoch

So SŠMŠ Lipová ul. V Topolčanoch máme veľmi úzku a systematickú spoluprácu. Špeciálny pedagóg, logopéd a psychológ SCPP túto špeciálnu materskú školu pravidelne navštevujú a poskytujú učiteľkám tejto ŠMŠ odborné konzultácie a metodické usmerňovanie. Psychológ a špeciálny pedagóg SCPP na základe komplexnej diagnostiky spracovávajú pre každé dieťa SŠMŠ podrobný plán špeciálno-pedagogickej starostlivosti a stimulácie na celý školský rok. Deti s viacnásobným zdravotným postihnutím vďaka tomu dostávajú intenzívnu odbornú pomoc a úspešne napredujú v ich celkovom psychomotorickom a rečovom vývine.

Základné školy

V uplynulom školskom roku naďalej pretrvávala spolupráca so základnými školami Topolčanoch a v okrese, vrátane cirkevných ZŠ. Školy, ktoré majú školských špeciálnych pedagógov a školských psychológov využívajú naše služby v oblasti diagnostiky žiakov a následného metodického usmerňovania, odborného vedenia pri ťažších a problematických žiakoch so ŠVVP a špeciálnopedagogického poradenstva.

Spolupracovali sme so všetkými MŠ v Topolčanoch a úspešnú spoluprácu sme mali rozvinutú aj so ZŠ pre žiakov s NKS Brezolupy, ZŠ Výčapy Opatovce – špeciálna trieda, ZŠ Bánovce nad Bebravou – Duklianska, ZŠ Chynorany, ZŠ Jacovce, , ZŠ Kovarce, ZŠ Krušovce, ZŠ Prašice, ZŠ Šalgovce, ZŠ Veľké Ripňany, ZŠ Bošany, ZŠ Horné Obdokovce, ZŠ Ludanice, ZŠ Preseľany a ďalšie.

Terénnu prácu – vyšetrenie školskej pripravenosti, predškolská stimulácia, rozvojové a preventívne programy – sme poskytli týmto školám: MŠ Preseľany, MŠ Klátova Nová Ves, MŠ Lipová, MŠ Závada, MŠ Veľké Ripňany, MŠ Tribečská, MŠ Solčany, MŠ J. Kráľa, MŠ Gagarinová, MŠ Krásno, MŠ Livinské Opatovce, MŠ Kovarce, MŠ Chrabrany, MŠ Horné Obdokovce, MŠ Veľké Bedzany, MŠ Štitáre, MŠ Oponice, MŠ Rybany, MŠ Tovarníky, MŠ Kuzmice, MŠ Veľké Dvorany, MŠ Súlovce, MŠ Koniarovce, MŠ Gogoľová, MŠ Kamanová, MŠ Jacovce, MŠ Urmince, MŠ Prašice, MŠ Ješkova Ves, ZŠ Oponice, ZŠ Tribečská, SOŠ Drevárska Topolčany

Intenzívnu spoluprácu máme rozvinutú aj s vedením a pedagógmi obidvoch špeciálnych základných škôl v Topolčanoch.

Priebežne pokračovala naša spolupráca **so strednými školami** v regióne (Gymnázium TO, Obchodná akadémia TO, SOŠ techniky a služieb TO, SOŠ Továrnická TO, SOŠ Potravinárska TO).

V prípade potreby spolupracujeme aj s ďalšími inštitúciami: V šk. roku 2022/23 sme v oblasti pomoci a podpore vzdelávania detí spolupracovali s **Centrami pre deti a rodiny** (CDR – Topoľčany, Bošany, Kolíňany). Centráram sme poskytovali poradenstvo sociálnym pracovníkom, psychológom, vychovávateľom a špeciálnym pedagógom, ktorí túto pomoc veľmi oceňovali. ÚPSVaR Topoľčany, Nitra.

7 Údaje o počte zamestnancov a o plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov školského zariadenia

Personálne obsadenie – všetci zamestnanci : 6

Počet interných zamestnancov: 5

Počet externých zamestnancov: 1

toho počet psychológov: 3

špeciálnych pedagógov: 2

sociálnych pedagógov: 0

logopédov: 1

Všetci odborní zamestnanci centra **(6)** spĺňali/spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti.

8 Údaje o ďalšom vzdelávaní zamestnancov školského zariadenia

V rámci plnenia plánu kontinuálneho vzdelávania v šk. roku 2022/2023 konštatujeme, že odborní zamestnanci SCPP absolvovali kontinuálne vzdelávanie podľa

potrieb nášho poradenského zariadenia, časových možností a tiež v rámci limitovaných oficiálnych možností akreditovanej ponuky kontinuálneho vzdelávaní a zo strany jeho poskytovateľov v SR.

Všetci zamestnanci SCPP absolvovali vlastné aktualizčné vzdelávanie, priebežné štúdium odbornej literatúry, štúdium kazuistík a odborných časopisov a zúčastňovali sa odborných konferencií, seminárov a workshopov.

Naše portfólio sme si v uplynulom školskom roku rozšírili o zručnosti a vedomosti z týchto odborných seminárov a podujatí :

- Ako pracovať s nehovoriacim dieťaťom
- Skrining a diagnostika autizmu
- Školenie k metodike šlabikár, I. a II. modul
- ETT terapia, Cez projekt ERAZMUS
- Odborné webináre so zameraním na ABA terapiu
- Intervenciu u detí s PAS v predškolskom veku
- Reč a komunikácia dieťaťa od narodenia po 1. rok života,
- Podpora sociálne prijateľného správania u detí s PAS,
- Intervenciu u detí s PAS v ranom veku,
- Skrining a diagnostika autizmu,
- Ako rozvíjať správne gramatiku u detí
- Ako podporiť pozornosť detí
- Odborná konferencia k inklúzii

Účasť na týchto odborných podujatiach, školeniach a seminároch sa pozitívne odrazila v kvalite a výsledkoch našej práce, pretože oblasť špeciálnej pedagogiky a psychológie, ako aj celého špeciálno-pedagogického poradenstva prechádza v poslednom období pozitívnymi zmenami v oblasti výskumu a zavádzania nových štandardizovaných metód do praxe, čo efektívne zlepšuje kvalitu našej odbornej práce.

9 Zabezpečovanie vzdelávania pracovníkom škôl a školských zariadení. Odborno – metodická činnosť.

SCPP Topoľčany poskytovalo vzdelávanie odborným a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, ako aj rodičom klientov nasledujúcimi spôsobmi:

Semináre / webináre :

- Rozvoj komunikačnej zručnosti u detí v povinnom predprimárnom vzdelávaní /
Lektori : Mgr. Jana Géciová , Mgr. Marta Peterová

Participácia na procese transformácie poradenského systému :

- Pripomienkovanie procesných a obsahových štandardov pre VÚDPaP

Pravidelné metodické vedenie školských špeciálnych pedagógov základných škôl regiónu

- Mesačná báza a podľa potreby

10 Údaje o priestorových a materiálo – technických podmienkach

SCPP je veľmi dobre vybavené modernými, aktuálnymi a štandardizovanými všeobecnými i špecializovanými diagnostickými nástrojmi a metodikami, terapeutickými prístrojovými metódami. Rovnako veľmi dobrá je aj vybavenosť metodickými materiálmi, špeciálnymi , kompenzačnými pomôckami a ďalším potrebným materiálom pre všetky druhy cieľových skupín klientov SCŠPP. Máme modernú knižnicu s dostatkom aktuálnej odbornej literatúry v knižnej podobe i na elektronických nosičoch.

Priestorové možnosti sú pre SCPP nedostatočné, a preto máme záujem o vytvorenie alokovaného pracoviska. T.č. na tom intenzívne pracujeme.

Vybavenie IKT technológiami je na vynikajúcej úrovni, každý zamestnanec má k dispozícii svoj notebook. Štatistické vyhodnocovanie niektorých psychodiagnostických testov

diagnostických testov môžeme realizovať aj elektronicky (SON-R, W-J, inteligenčný test pre predškolský vek IPD). V uplynulom šk. roku sme dokupovali ďalšie psychodiagnostické metodiky. Pri terapiách využívame interaktívnu tabuľu, iPady, disponujeme prístrojmi EEG biofeedback terapie a pod.

11 Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení činnosti školského zariadenia

Financovanie nášho centra prebieha formou výnosu z podielových daní obce Topoľčany vo výške 88% financií určených pre klienta centra špeciálno-pedagogického poradenstva vo veku do 15 rokov, ktorým bola v predchádzajúcom školskom roku poskytnutá odborná služba/intervencia.

Financovanie z VÚC Nitra prebieha vo forme dotácie vo výške 100 % určených pre klienta centra špeciálno-pedagogického poradenstva a závisí od počtu klientov nad 15 rokov, ktorým bola poskytnutá odborná služba/intervencia v predchádzajúcom školskom Zber týchto údajov prebieha k 15. 9. príslušného kalendárneho roka a žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov. podielové dane obce/VÚC.

SCŠPP účtuje podľa postupov účtovania pre organizácie nezriadené za účelom podnikania. Finančné prostriedky môžu byť a sú použité na mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania, k nim súvisiace poistné a príspevok do poistných fondov, tovary a služby a bežné transfery. Na základe zmlúv o poskytnutí dotácii z daňových príjmov poskytovateľa prijímateľovi poskytujeme obci a VÚC raz ročne výkazy o čerpaní dotácii.

Každoročne zasielame Mestskému úradu v Topoľčanoch a VÚC v Nitre Správu o hospodárení s poskytnutými finančnými prostriedkami za uplynulý kalendárny rok.

V rámci transformácie poradenského systému sa počíta s novým spôsobom financovania a jeho zjednotením vo všetkých druhoch zariadení výchovného poradenstva a prevencie, súvzťažne k novele školského zákona 245, Tretí oddiel o zariadeniach – centrách poradenstva a prevencie; platnej k 1.1. 2022 a účinnej k 1.1. 2023. Zmena financovania je v zmysle aktuálnych dokumentov plánovaná k 1.1. 2024.

Plánovanou zmenou financovania očakávame možnosť personálneho posilnenia odborného tímu o ďalšieho logopéda, nakoľko nevieme uspokojiť všetkých klientov, ktorí požadujú logopedickú starostlivosť. Individuálna logopedická starostlivosť v regióne je dlhodobo ťažko dostupná a čakacie doby sú neprimerane dlhé (7-10 mesiacov).

12 Projekty

Projektové výzvy a granty MŠŠVaV SR sú pre neštátnych zriaďovateľov škôl a školských zariadení žiaľ nedostupné. Zriaďovatelia neštátnych škôl a SZ bývajú verejnou správou v časoch finančnej tiesne často odkazovaní na možnosť vyberania poplatkov od rodičov, kde sa **však zabúda na skutočnosť, že rodičia a zákonní zástupcovia našich klientov/detí/študentov nepatria medzi sociálnu skupinu, ktorá si vyberá súkromné školské zariadenie/školu na základe princípu tzv. exkluzivity – tzn. rozvoja svojho dieťaťa, ale na základe existencionalnej potreby a núdze dieťaťa, ktoré je v porovnaní so svojimi zdravými rovesníkmi/alebo rovesníkmi bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb znevýhodnené.** Na túto nerovnosť dlhodobo poukazuje aj Platforma rodičov so zdravotným znevýhodnením.

Pravidelne sa zapájame do Projektov a sociálnych výziev ÚPSVaR prostredníctvom zákona o službách v zamestnanosti. Zamestnanci OÚP v Topolčanoch nám vždy radi a ochotne poradia, do akého projektu sa môžeme aktuálne zapojiť (absolventská prax, dobrovoľníctvo a pod.).

13 Spolupráca s inými inštitúciami pri zabezpečovaní poradenských služieb

- VÚDPaP – v šk. roku 2022/23 sme úspešne pokračovali v pravidelnej spolupráci s regionálnym projektovým centrom Nitra/RPC
- Aktívne sme kooperovali s viacerými poradenskými centrami v regióne i v SR.

- Úspešne sme spolupracovali s očnými lekármi, s neurologickou ambulanciou v TO a v Šali, detskými lekármi, Pedagogickou fakultou UK v Bratislave, Asociáciou špeciálnych pedagógov SR, Spoločnosťou pre liečebnú a špeciálnu výchovu SR, Slovenskou komorou psychológov, s viacerými štátnymi i neštátnymi zariadeniami špeciálnopedagogického poradenstva v SR, ako i niektorými ďalšími školskými zariadeniami a školami aj mimo Nitrianskeho regiónu, atd...
- Činnosť nášho centra podporuje tiež : občianske združenie Obláčik nádeje .
- Spolupracujeme s Msú Topoľčany – odborom školstva a s vedením Mesta, OÚ v Nitre, VÚC Nitra a ďalšími organizáciami podľa potrieb .

14 Silné a slabé stránky školského zariadenia

Silné stránky:

- Multidisciplinárny tím
- Vysoko kvalifikovaná odborná práca s klientom
- Široká ponuka odborných služieb , komplexná starostlivosť „ pod jednou strechou“
- Výborné výsledky pri práci s deťmi so zrakovým postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou a vývinovými poruchami učenia, aktivity a pozornosti
- Výborná vybavenosť edukačnými, kompenzačnými, didaktickými a špeciálnymi učebnými pomôckami
- Nadštandardné služby v ponuke
- Schopnosť obslúžiť vysoký počet klientov
- Zachytenie vysokého počtu rizikových detí prostredníctvom skríningu
- Vysoké pracovné nasadenie všetkých odborných zamestnancov
- Dôraz na vzdelávanie odborných a pedagogických zamestnancov, rodičov i verejnosti
- Knižnica s najnovšou odbornou literatúrou
- Príjemná a srdečná klíma v zariadení
- Maximálne využitý pracovný čas

- Nadobudnuté skúsenosti
- Dostupnosť odborných služieb

Slabé stránky:

- Vysoká pracovná/psychická záťaž. Práca pod tlakom vyplývajúca z nedostatku odborníkov v regióne.
- Finančná nestabilita. Nevieme ako budeme v následnom školskom roku financovaní – zmena systému financovania.
- Chýbajúci ďalší logopéd vzhľadom k obrovskému dopytu terénu po logopedickej starostlivosti
- Málo času na jedného klienta a dlhodobejšiu prácu s ním, na hlbšiu individualizáciu

Spracovala:

Mgr. Marta Peterová
poverená riadením SCPP

V Topoľčanoch, 30.10.212023